

▶▶ Joventut

“La joventut gitana actual és la generació amb major potencial de canvi i transformació a la història de la comunitat gitana de Catalunya”

PUNT D'INFORMACIÓ JUVENIL CHAVOS NEBO

ANTECEDENTS I JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

Les transformacions socials que es venen produint des de fa alguns anys, com el paper que juguen les noves tecnologies de la informació, la globalització econòmica, els canvis en mercat laboral, viure en una societat cada cop més oberta e intercultural, la importància de la participació ciutadana, etc; situen a la joventut gitana davant el repte de posicionar-se sobre aquestes noves realitats.

La joventut gitana de Catalunya afronta el segle XXI tenint entre els seus reptes més importants assolir una redefinició de la seva identitat cultural que sigui compatible amb l'exercici d'una ciutadania plena i activa. Es tracta d'un repte que també ha d'afrontar la societat catalana en el seu conjunt.

La joventut gitana actual és la generació amb major potencial de canvi i transformació a la

història de la comunitat gitana de Catalunya, i juga un important paper com a referent positiu i agent de canvi per la seva comunitat i per la societat majoritària. No obstant, part de la joventut en situació de risc o vulnerabilitat social, entre els que es troben molts gitanos i gitanes joves, ha tingut una escassa presència en els espais habituals de participació juvenil. Per això considerem especialment interessant i innovador plantejar un espai on fomentar la participació social dels joves gitanos i gitanes.

OBJECTIUS GENERAL I OBJECTIUS ESPECÍFICS

- **Objectiu general:** Promoure i facilitar la participació social i la dinamització dels joves gitanos i gitanes partint del reconeixement de la seva identitat cultural y prenent com a marc l'exercici actiu d'una ciutadania plena (exercici responsable de participació en el que s'assumeixen drets i deures ciutadans).
- **Objectius específics de l'espai de participació:**
 - Promoure l'aprenentatge dels valors democràtics mitjançant els processos de negociació i decisió.
 - Desenvolupar la capacitat d'iniciativa dels joves i potenciar la seva creativitat.
 - Desenvolupar les competències socials dels usuaris dins l'espai de participació.
 - Facilitar als joves participants eines per organitzar-se en el seu temps d'oci.

POBLACIÓ BENEFICIÀRIA

Les activitats que oferim des del nostre servei encara que, en un principi siguin adreçades a joves gitanos del barri de Bon Pastor, pretenem que a les activitats participin el màxim nombre possible de joves no gitanos.

METODOLOGIA

El servei que oferim des del Punt d'Informació Juvenil planteja als joves la possibilitat i necessitat de participar, implicant-s'hi en la gestió de les activitats. Pretenem que els joves decideixin què volen fer, quan i com volen fer-ho, que ho consensuin en grup i s'impliquin en la planificació de l'activitat (horaris, durada, lloc, despeses, mitjans de transport...). La tasca dels professionals és la de motivar als joves a expressar-se i conèixer així els seus interessos i facilitar els elements necessaris per a poder planificar conjuntament les activitats.

ACCIONS DESENVOLUPADES

● Ludoteca Musical

Els darrers anys s'ha consolidat el servei que el **PIJ Chavós Nebó** ofereix als joves de Bon Pastor. El nostre principal objectiu ha estat dinamitzar la participació social de la joventut gitana. En aquest sentit, durant aquests quatre anys hem desenvolupat una gran diversitat d'activitats amb nois i noies del barri, i hem aconseguit que facin seu el local que ocupem al carrer Mollerussa. Des d'aquest espai hem intentat que els joves siguin els protagonistes del servei, que siguin ells qui decideixin què volen fer i com volen fer-ho, tot negociant entre participants i professionals.

L'any 2007 va prendre forma l'espai de la ludoteca musical, que naixé per la motivació dels propis nois

“Pretenem que els joves decideixin què volen fer, quan i com volen fer-ho, que ho consensuin en grup i s'impliquin en la planificació de l'activitat”

i noies del barri, que rere participar en varis tallers musicals reclamaren un espai musical menys dirigit, on poguessin practicar tot lo après. Aquest espai es convertí en referència pels joves i aquest any ha crescut amb noves idees. Tota l'activitat dins el local del carrer Mollerussa gira entorn aquesta acció. És l'espai de relació i negociació amb els joves, ja no es tracta només d'una acció musical, sinó que és un espai on el joves poden vindre per jugar a jocs de taula, fer música, escoltar música, o simplement, passar l'estona amb els amics. Els objectius de la **Ludoteca Musical** son, principalment, construir un espai d'oci alternatiu, adaptat als joves i als seus interessos, i potenciar els valors de cooperació i respecte.

Durant el present any 2009 s'ha continuat amb l'horari de dimarts i dijous de 17.00h a 20.00h, amb la mateixa estructura d'espai obert. Durant aquest any s'han desenvolupat dos **tallers de construcció de caixons flamencs**. El primer es realitzà a petició de quatre joves que iniciaven el seu contacte amb el servei, durant el mes de Març, en aquest taller els joves van comprendre les bases físiques de la sonoritat del caixó, i van construir un caixó per participant, a més d'aprendre a mantenir-ho en una bona condició acústica. Aquesta activitat motivà a altres joves del barri a realitzar aquest mateix taller, i durant els mesos de Novembre i Desembre es desenvolupà per vuit nois més.

Aquests tallers desenvolupats des de la ludoteca musical responien a les peticions dels propis participants de l'espai. Encara que s'estiguessin desenvolupant diferents tallers, els joves podien acudir en el mateix horari a jugar a jocs de taula o practicar amb altres instruments lliurement a altra aula, sense que el servei perdés la seva condició d'espai obert en cap moment.

● **Les tardes al SES Cristòfol Colom**

Durant aquest últims tres anys, el **PIJ Chavós Nebó** ha col·laborat estretament amb el **SES Cristòfol Colom**, tant desenvolupant diferents activitats a l'escola, com compartint informació i objectius socioeducatius amb els professionals de l'escola sobre els mateixos nois. L'any 2008 va ser el curs de la consolidació d'aquesta relació entre les dues entitats i aquest 2009 s'ha continuat amb aquesta estreta col·laboració.

Durant el 2009 es reinicià el taller musical *Flamenco World Music* al SES Cristòfol Colom, aquest any amb major motivació per part de l'alumnat, ja que l'escola, aquest curs, no disposa de professor de música. Així, durant quatre mesos hem substituït aquesta mancança, des de la vessant més pràctica de la música. De Gener a Abril, les tardes de dijous vam reeditar aquesta activitat.

Pels alumnes de 1r d'ESO, era el primer contacte amb aquesta activitat i desenvoluparem un taller de percussió amb sis joves, que havien de muntar l'acompanyament a un grup de vuit nois de 2n i 3r d'ESO que paral·lelament treballaven en varis temes musicals amb guitarres, flautes i xilòfons.

“El nostre principal objectiu ha estat dinamitzar la participació social de la joventut gitana”

A segona hora muntarem un únic grup amb més experiència musical de 3r i 4t d'ESO. Aquest grup de sis nois treballà muntant una única peça amb tres temes flamencs i clàssics amb guitarra i percussió.

● **Xarxa Jove Bon Pastor**

El **PIJ Chavós Nebó** va col·laborar amb el **Servei de Dinamització Juvenil**, els **Educadors de Carrer**, el **Pla de Convivència**, la **Biblioteca de Bon Pastor**, el **Centre Cívic de Bon Pastor** i els **Serveis Socials de la Franja Besòs** en la programació i desenvolupament d'un conjunt d'activitats dirigides als joves del barri de Bon Pastor.

● **Lliga de futbol sala**

Durant l'any 2009 la **Xarxa Jove** es volia intentar oferir una programació més estable en el temps, en contraposició a les activitats ofertes durant l'any 2008. En aquesta línia, i responent a la demanda dels joves s'organitzà una lliga de futbol sala a la que es presentaren 7 equips (4 del barri de Bon Pastor, 1 de Baró de Viver i 2 de Trinitat Vella). El fet que participessin joves de diferents barris motivà al públic a ser més incívic de l'acceptable i, després de tres jornades jugades a porta oberta barri de Bon Pastor, decidirem traslladar la lliga a Baró de Viver i fer-la a porta tancada.

Aquest trasllat dificultà la participació dels equips de Bon Pastor, que veien un obstacle traslladar-se a altre barri, tres d'aquest quatre equips havien d'agafar jugadors d'altres equips per poder jugar (alguns partits s'hagueren de suspendre) després de decidir fusionar-se, altres equips començaren a desmotivar-se pel desenvolupament de la lliga. Finalment, després de 6 jornades (9, 16 i 23 de Març, 14, 21 i 28 d'Abril) l'organització de la lliga decidí suspendre-la, i començar a buscar una alternativa per practicar esport amb un caràcter menys competitiu i més obert.

“Aquest any 2009 ha estat un any de consolidació de les nostres activitats i d'ampliació de les mateixes”

● **Activitats d'estiu**

Durant els anys anteriors, la Xarxa acostumava a oferir un seguit d'activitats emmarcats dins l'agenda cultural del Districte (La Tira). Aquest any, encara que fora de La Tira, la Xarxa ha continuat oferint activitats dirigides als joves.

La primera acció consistia en fer un mural artístic dins del Centre Cívic de Bon Pastor. L'objectiu era aconseguir que els joves fessin més seu aquest espai. El dies 22 i 23 de Juny es va fer un taller d'iniciació al *graffiti* amb alumnes del **SES Cristòfol Colom**, i finalment, el dia 25 de Juny es realitzà el mural.

El dia 1 de Juliol es muntà una jornada esportiva a la Llosa, continuant amb l'objectiu de l'any anterior de dinamitzar l'espai aquest espai, i fer que poc a poc els veïns utilitzin més l'espai de la Llosa. Es realitzà un torneig de *futbolín* i altre de pin pon. Aquesta activitat es caracteritzà per la poca participació dels joves dels barris. Això va fer que la següent activitat, el dia 8 de Juliol es desenvolupés a la plaça del Centre Cívic. En aquesta jornada el grup de hip hop del Centre Cívic va fer una exhibició i després es va fer un concert musical. En aquesta ocasió la participació va ser molt superior.

● **Nit de terror al Bon Pastor**

El 30 d'Octubre, per celebrar la castanya, la Xarxa va organitzar un túnel del terror, en col·laboració amb *La Jarra Azul*. Abans de començar el túnel, el grup de ball de hip hop del Centre Cívic va fer una petita exhibició relacionada amb la temàtica. Hi va haver molt públic,

i motivà a que nous joves s'acostessin i s'iniciessin en el grup de ball. El túnel també va ser un èxit, hi hagué una alta participació, calculem unes 100 persones.

● **Col·laboració amb el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB)**

Durant els darrers anys, la Fundació participa dins del CJB, i a l'Assemblea General Ordinària del CJB de 2009, la Fundació *Secretariado Gitano* va ser escollida per formar part del Secretariat del CJB pels següents dos anys amb la intenció de promoure la interculturalitat com a eix de treball dins del Consell.

VALORACIÓ I CONCLUSIONS

Aquest any 2009 ha estat un any de consolidació de les nostres activitats i d'ampliació de les mateixes. Valorem molt positivament l'espai de la ludoteca musical ja que va néixer l'any 2007 de la voluntat dels joves i durant els anys 2008 i 2009, ha crescut molt gràcies a l'alta participació. Com explicàvem anteriorment, ja no és només un espai per a la pràctica musical, sinó que també s'ha convertit en un espai de trobada i oci en general per a diversos grups de joves del barri. També destaquem molt positivament la fidelitat dels joves, que porten participant durant dos anys, aportant les seves pròpies idees i fent seu el servei.

També es d'especial rellevància per a nosaltres el treball en xarxa desenvolupat al barri de Bon Pastor. Per una banda mantenim una estreta relació de treball amb el SES Cristòfol Colom, fet que ens permet, a més de coordinar-nos en el seguiment individual de joves, oferir activitats dins i fora de l'horari lectiu a tots el alumnes de l'escola, facilitant que participin de les nostres activitats tant joves gitanos com no gitanos, i que aquest fet és converteixi en la tònica habitual en les nostres activitats. Per altra banda, també hem desenvolupat una àmplia oferta d'oci des de la Xarxa Jove de Bon

Pastor, unint esforços entre diversos professionals del barri per tal d'arribar al màxim nombre de joves del barri en les activitats que proposem i negociem amb ells.

L'altre gran aposta que ha fet Punt d'Informació Juvenil ha estat formar part del Secretariat del Consell de Joventut de Barcelona, facilitant la incorporació de la problemàtica de la joventut gitana als diferents espais de decisió en que participa el CJB.

GRUPS DE JOVES DELS BARRIS DE TORRE ROMEU I CAN PUIGGENER DE SABADELL

ANTECEDENTS I JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

Dintre del marc d'actuació del Pla de Barris a Sabadell, la FSG du a terme una intervenció als barris de Can Puiggener i Torre Romeu amb joves gitanes des de l'any 2005, amb l'objectiu de promocionar i acompanyar en el seu procés formatiu i/o laboral i transformar els prejudicis socials envers aquest col·lectiu.

A partir de l'any 2008 i per demanda de les propies joves, es crea un grup de noies gitanes al Barri de Can Puiggener.

OBJECTIU GENERAL I ESPECÍFICS:

- L'objectiu general del grup és el de poder fomentar i donar suport i seguiment a la formació de les noies gitanes.
- Com a objectius específics crear un grup per tal d'afavorir el procés de formació de les noies gitanes a partir 11 anys. Disminuir el nivell d'absentisme escolar d'aquestes noies. I facilitar un espai de trobada i reflexió entre noies (gitanes i no gitanes) que permeti el intercanvi d'experiències per iniciar el seu projecte de vida.

POBLACIÓ BENEFICIÀRIA

El grups estan compostats bàsicament per joves gitanes del barri de Torre Romeu, Ca N'Oriach i Can Puiggener respectivament, d'edats entre 12 i 17 anys, que estan en procés formatiu (pas a la secundària) o be noies que han abandonat el procés formatiu reglat, i que algunes d'elles es troben en edat de poder accedir al món laboral i tenen un desconeixement de les possibilitats que ofereix el mercat de treball actual, amb baixa qualificació formativa.

ACCIONS DESENVOLUPADES

TALLERS VINCULATS A L' ESPAI JOVE DEL BARRI DE CAN PUIGGENER:

- **Objectiu general:** Es pretén que els joves de Can Puiggener es vinculin als espais destinats a aquest col·lectiu i que ja funcionen al barri amb l'objectiu de compartir activitats amb altres joves de la mateixa edat i de diferents cultures. Partim d'aquest punt per treballar valors com la convivència, la participació, el respecte, el treball en grup, la empatia, etc.

– **Taller de manualitats**

– **Taller de creació de collars i braçalets.**

– **Espai de reflexió**

Aquesta activitat va sorgir de les pròpies noies. Es crea un espai una vegada a la setmana on es reuneixen les joves per compartir dubtes, inquietuds i donar resposta a qüestions entorn diferents temes com per exemple la salut (sexualitat, consum de drogues, trastorns alimentaris, etc.). La sessió està dirigida per una professional de l'àmbit tractat.

– **Taller de breakdance**

El taller de breakdance es una pràctica de ball amb moviments de tot el cos. Permet als joves crear espais de relació amb altres, competint d'una forma sana i constructiva.